

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

2011/2008(INI)

22.9.2011

ARVAMUS

Esitaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Saaja: väliskomisjon

ELi Kesk-Aasiat käsitleva strateegia rakendamine
(2011/2008(INI))

Raportöör: Niccolò Rinaldi

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. mõistab, et ELi ja Kesk-Aasia kaubandussuhted on piiratud, kuid rõhutab ELi ja Kesk-Aasia suhete tugevdamise tähtsust ning ootab, et EL ja Kesk-Aasia riigid kasutaksid partnerluse pakutavaid võimalusi täielikult ära;
2. toetab OECD 2011. aasta jaanuari Kesk-Aasia konkurentsivõimalusi käsitleva dokumendi järeldusi ning on eriti mures inimõiguste ja tööõiguste olukorra pärast, kodanikuühiskonna puuduliku toetamise pärast Kesk-Aasia riikides, haridussüsteemi, VKEde ja maaomandi reformide pärast ning piirkonna investeerimispoliitika pärast, mis peaks käsitlema kõiki majandusharusid, kuid on praegu keskendunud energeetika- ja kaevandussektorile;
3. väljendab heameelt selle üle, et ELi kaubavahetus Kesk-Aasiaga (eelkõige ELi eksport) on alates 2000. aastast märgatavalt kasvanud (+156%), kui võrrelda seda Venemaa ja kõnealuse piirkonna kaubavahetusega (+82%), kuid hoiatab liigse rahulolu eest, sest Hiina kaubavahetus Kesk-Aasiaga on sama ajavahemiku jooksul kasvanud 750%;
4. rõhutab vajadust jätkuvalt demokratiseerida ja ajakohastada poliitilist süsteemi, innustades kõiki riike pühendumale üleminekule ja reformile; nõuab inimõiguste ja majanduse mitmekesistamise arendamist ja kahepoolset koostööd selles vallas, jätkusuutliku energeetikasektori arendamist ja transpordiühenduste parandamist Kaspia ressursside Euroopa turuga ühendamiseks;
5. nõuab tungivalt, et jätkataks pingutusi tasuta ja kõigile kättesaadava riikliku haridussektori, sealhulgas ettevõtlusalase hariduse ajakohastamiseks stabiilsetel inim- ja tööõigustel põhineva kodanikuühiskonna ülesehitamise toetamise laiemas kontekstis kõigis piirkonna riikides; leiab, et komisjon peaks tegema Kesk-Aasia riikidega tihedamat koostööd haridusreformide kavandamisel ja rakendamisel; ergutab ELi pakkuma Kesk-Aasiast pärit üliõpilastele õppetoetuseid ja stipendiume Euroopa ülikoolides õppimiseks; rõhutab, et äärmiselt oluline on toetada protsesse, mis tagavad naiste osalemise tööturul ja nende juurdepääsu tööturule;
6. on seisukohal, et VKEde toetamine on üks asjaomaste riikide arengu jaoks vajalikke elemente, ja et EL peaks omistama sellele suuremat tähtsust Euroopa Investeerimispanga Kesk-Aasia volituste kohase VKEdele suunatud abi raames ning lõdvendama viisanõudeid, mis kehtivad Kesk-Aasiast pärit reisijatele, kelle eesmärkideks on ettevõtlus ja kõrgharidus, edendades samas tööturu-, keskkonna- ning ettevõtete sotsiaalse vastutuse standardeid; peab vajalikuks Euroopa tööstuse diskrimineerimise tava vältimist ka riigihangete olulistest valdkondades, täieliku koostöö edendamist kohalike VKEdega, mis toob kasu piirkonna arengule ja majanduslikule mitmekesisusele;
7. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust tagama, et viies Kesk-Aasia riigis viibivates ELi delegatsioonides osaleksid aktiivselt majandus- ja kaubandusspetsialistid;

8. palub komisjonil anda Kesk-Aasia riikidele kvalifitseeritud tehnilist abi ja nõu, et suurendada nende majanduslikku ja haldussuutlikkust ja tugevdada sel viisil piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi, luua kindlam majanduslik struktuur ja integreerida need riigid paremini ülemaailmsesse kaubandussüsteemi;
9. on teadlik faktist, et Kesk-Aasia riigid on piirkondlikult vähe integreeritud; kutsub komisjoni üles koostama kõigi viie Kesk-Aasia riigi jaoks eraldi diferentseeritud kaubandusstrateegiad vastavalt nende erivajadustele ning soodustama piirkonnasisest integratsiooni;
10. usub, et struktuurireform, mille eesmärgiks on turumajandus, ja kindla õigusliku raamistiku väljatöötamine välisinvesteeringutele on eluliselt tähtsad piirkonna majanduslikule arengule ning hõlbustavad lisaks integratsiooni maailma majandusega ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni astumist; kutsub Kesk-Aasia riike üles järgima Kõrgõzstani Vabariigi eeskjuju ja viima ellu kõik vajalikud reformid WTOga ühinemiseks;
11. näeb kõigi Kesk-Aasia riikide liitumises Maailma Kaubandusorganisatsiooniga paljulubavat võimalust nende majanduse parandamiseks ja paremaks integreerimiseks ülemaailmse kaubandussüsteemiga, pidades seda ka ELiga kaubandus- ja investeerimissuhete tihendamise tingimuseks;
12. nõuab, et komisjon ja nõukogu jääksid Venemaa, Kasahstani ja Valgevene vahelise tolliliidu suhtes kindlameelseks, tagades, et see täidaks oma rahvusvahelisi kohustusi ning käituks eelseisva Maailma Kaubandusorganisatsiooniga liitumise vaimus;
13. julgustab suunama Euroopast investeeringuid Kesk-Aasia majanduse mitmekesistamiseks ning nüüdisaegsete ja uuenduslike tehnoloogiate kasutuselevõtmiseks eesmärgiga toota suure lisandväärtusega kaupu;
14. tunneb heameelt nõukogu otsuse üle volitada komisjoni pidama läbirääkimisi laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise üle ning loodab, et see leping kajastab ELi ja Kasahstani vaheliste kaubandussuhete tähtsust, ja tugevdab mõistagi ka demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi alast koostööd;
15. võtab teatavaks ELi Kesk-Aasia õigusriigi algatuse ning nõuab selle piisavaid järelmeetmeid, et liikuda algatusest tegeliku rakendusetapini;
16. nõuab tungivalt, et EL edendaks oma dialoogis nende riikidega jõuliselt kesksete elementidena head valitsemistava, õigusriigi järgimist, inimõigusi, demokratiseerimist ja korruptsioonivastast võitlust;
17. kutsub komisjoni ja nõukogu üles omistama suurt tähtsust korruptsioonivastasele võitlusele, kuna praegu saab ELi abist ja kaubandusest kõige rohkem kasu eliit (ja mitte elanikkond tervikuna);
18. usub, et koostöö ja kaubavahetus tooraine, eriti haruldaste muldmetallide vallas peaks saama ELi ja Kesk-Aasia suhete prioriteetseks teemaks; rõhutab vajadust jätkata piirkonna riikidega partnerlust, mis põhineb tooraine vahetamisel Euroopa tehnoloogia ja

oskusteabe vastu;

19. nõuab, et iga tulevikus piirkonda tehtava investeeringu alusnorm oleks keskkonnasäästlikkus;
20. rõhutab veel kord Kesk-Aasia energiaressurssidele parema juurdepääsu majanduslikku ja poliitilist tähtsust; toonitab sellega seoses Nabucco torujuhtme erilist osa Euroopa Liidu energiatarnete mitmekesistamises;
21. rõhutab Kesk-Aasia geostreegilist tähtsust ELi jaoks, sest piirkond on sillaks Hiinasse, Afganistani ja Lähis-Idasse, samuti oluliseks ELi suunduva energiaimpordi lähtekohaks;
22. on arvamusel, et ELi Kesk-Aasiat käsitlevas strateegias tuleks võtta õppust Euroopa naabruspoliitika reformimisest, pidades silmas diferentseerimist, inimestevahelisi kontakte ja suurema tähelepanu pööramist demokraatiale ja inimõigustele, ning võtta ühtlasi arvesse laiemat geopoliitilist konteksti, mis hõlmab Mongooliat ja Afganistani.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	22.9.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 4 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Franck Proust, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Keith Taylor, Pablo Zalba Bidegain
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Josefa Andrés Barea, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Salvatore Iacolino, Silvana Koch-Mehrin, Marietje Schaake
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Malika Benarab-Attou, Esther Herranz García, Gabriel Mato Adrover